

Resultaten voor gemeente Strijen uit de Monitor Volwassenen en Ouderen 2012 *als bijlage bij onderzoek naar kanker-incidenties in Strijen*

mei 2016

Foto: Regjobedrijf.nl

Conclusie

De bezorgdheid over de leefomgeving in Strijen is op dit moment groot. Dat was ook in 2012 al het geval. Uit de Monitor Volwassenen en Ouderen die de Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ iedere vier jaar uitvoert, blijkt dat het percentage inwoners dat bezorgd is over wonen in de buurt van industrie/ bedrijven en in de buurt van verontreinigde omgeving in Strijen in 2012 hoger is dan in regio ZHZ. De leefstijl van inwoners uit Strijen is over het algemeen vergelijkbaar met die van regio ZHZ. Wel is het percentage volwassenen dat overmatig drinkt in Strijen iets verhoogd en hebben iets meer mensen overgewicht ten opzichte van de regio.

In Strijen wordt niet méér ernstige geur- of geluidshinder ervaren dan in regio ZHZ. Ook gaan inwoners uit Strijen niet vaker naar de huisarts en hebben niet meer ziekten en (chronische) aandoeningen in vergelijking met inwoners uit de rest van regio ZHZ.

Aanleiding

Gezondheidsvragen in relatie tot industriële luchtverontreiniging vanuit Moerdijk is een thema dat met enige regelmaat terug komt bij gemeente Strijen, met name na incidenten. Recentelijk is, in de periode november 2015 - januari 2016, bij Shell Moerdijk ca. 28 ton ethyleenoxide ontsnapt. Een gezondheidsrisico-analyse van GGD West-Brabant, gepresenteerd tijdens bewonersavonden in Moerdijk en Strijen, heeft uitgewezen dat dit incident geen nadelige gevolgen voor de gezondheid op lange of korte termijn heeft gehad. Desondanks bestaan onder de bevolking zorgen over de gezondheid van het lokale

leefmilieu. Deze ongerustheid is versterkt door het bericht van een huisartspraktijk in gemeente Moerdijk over mogelijk verhoogde kankerincidenties in deze gemeente.

Gemeenten Moerdijk en Strijen hebben de lokale GGD'en (in regio Zuid-Holland Zuid is dat de Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ) opdracht gegeven te onderzoeken of sprake is van verhoogde kankerincidenties in hun gemeente. De resultaten van dat onderzoek zijn beschreven in de factsheet *'Incidentie van kanker in Strijen, Strijensas en Mookhoek (2004-2013) als mogelijk effect van industrieterrein Moerdijk'*.

Gezondheid inwoners Strijen

Een andere bron van waaruit informatie bekend is over de gezondheid van inwoners uit Strijen, is de Monitor Volwassenen en Ouderen. De Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ (DG&J) onderzoekt eens per vier jaar de gezondheid van inwoners van regio Zuid-Holland Zuid (ZHZ) middels deze monitor. De laatste monitor is in 2012 uitgevoerd en in najaar 2016 staat de volgende gepland.

Terugblik Gezondheidsmonitor 2012

Vanwege de onrust over de gezondheid van inwoners van gemeente Strijen en vanwege het feit dat de industriële luchtverontreiniging vanuit Moerdijk al jarenlang bestaat, is teruggeblikt op de uitkomsten van de laatste Monitor Volwassenen en Ouderen uit 2012. De resultaten uit de Monitor die relatie zouden kunnen hebben met het in 2016 uitgevoerde onderzoek, worden hieronder weergegeven.

Aantal inwoners en leeftijdsopbouw

Gemeente Strijen telt op 1 januari 2016 8.764 inwoners. In 2012, ten tijde van de Monitor Volwassenen en Ouderen, waren dat 8.848 inwoners. In 2012 was 22% van de bevolking 0-20 jaar oud (in 2016 is dit 20%), 61% was 20-65 jaar en 17% was 65 jaar of ouder (in 2016 is dit 21%). De groene druk (de omvang van de groep 0-19 jarigen gerelateerd aan het aantal 20-64 jarigen) is in Strijen iets lager dan in Nederland (36% t.o.v. 38%). De grijze druk (de 65-plussers gerelateerd aan de 20-64 jarigen in de bevolking) in Strijen juist iets hoger (30% t.o.v. 29%). In een gemeente of dorp met veel vergrijzing zullen meer (chronische) ziekten en aandoeningen voorkomen.

Socialeconomische status

Het opleidingsniveau van inwoners van Strijen is vergelijkbaar met regio ZHZ. In vergelijking met Nederland heeft regio ZHZ minder hoogopgeleiden (29% vs. 34%). In postcodegebieden met een laag opleidingsniveau wonen relatief meer rokers en komt over het algemeen meer overgewicht voor. De incidentie van kanker kan hierdoor hoger zijn.

Welbevinden

Welbevinden is een breed begrip en belangrijk voor de gezondheid. Gezondheid is namelijk niet alleen de afwezigheid van ziekte, maar ook het vermogen van mensen zich aan te passen aan de omstandigheden en eigen regie te voeren over het leven. De meeste inwoners van Strijen ervaren hun gezondheid als (zeer) goed. Dit geldt voor 80% van de volwassenen en voor 64% van de ouderen. Deze percentages zijn in 2012 hoger dan in regio ZHZ (75% resp. 60%).

Leefstijl

Belangrijke leefstijlfactoren die invloed hebben op de gezondheid zijn genot-middelengebruik, overgewicht en bewegen. Van de volwassenen in Strijen rookt 15% dagelijks (in regio ZHZ 20%) en is 2% een zware roker, d.w.z. rookt minimaal 20 sigaretten of meer per dag (in regio ZHZ 3%). Bij de 65-plussers rookt 10% dagelijks (in regio ZHZ 11%) en is 0% een zware roker (in regio ZHZ 1%).

Overmatig drinken, d.w.z. voor mannen 14 glazen alcohol of meer per week en voor

vrouwen 7 glazen alcohol of meer per week, doet 19% van de volwassenen en 18% van de 65-plussers uit Strijen. Voor volwassenen is dat iets hoger dan in regio ZHZ (15%), voor ouderen vergelijkbaar (18%).

Bewegen heeft een gunstig effect op de gezondheid en kan het risico op het ontstaan van ziekten verlagen. Of mensen voldoende bewegen wordt uitgedrukt met de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Om aan deze norm te voldoen moeten volwassenen (18-55 jaar) en 55-plussers dagelijks minimaal een half uur een matig intensieve activiteit verrichten gedurende tenminste vijf dagen. Ruim de helft van de volwassenen (56%) en 63% van de ouderen voldoet aan de NNGB. Dit is vergelijkbaar met regio ZHZ.

Matig en ernstig overgewicht (obesitas) heeft juist een ongunstig effect op de gezondheid en kan leiden tot verschillende ziekten en aandoeningen. Het risico wordt groter naarmate het overgewicht of de buikomvang toeneemt. In Strijen heeft ruim de helft van de volwassenen (55%) en 63% van de ouderen heeft overgewicht. Dit is iets verhoogd t.o.v. regio ZHZ (52% resp. 60%).

Contact huisarts

In het afgelopen jaar had 77% van de volwassenen en 80% van de ouderen contact met de huisarts. Dit is vergelijkbaar met regio ZHZ (74% resp. 81%). Contact met de huisarts in de afgelopen 2 maanden had 34% van de volwassenen en 47% van de ouderen contact met de huisarts. Ook dit komt overeen met percentages in de hele regio ZHZ (37% resp. 47%).

Chronische aandoeningen

61% van de volwassenen en 82% van de 65-plussers heeft minimaal één chronische aandoening (in regio ZHZ 64% resp. 86%). 6% van de volwassenen en 15% van de 65-plussers voelt zich bij zijn/haar dagelijkse bezigheden sterk belemmerd door deze aandoening(en) (in regio ZHZ 11% resp. 17%).

In tabel 1 zijn verschillende ziekten en aandoeningen weergegeven met het percentage inwoners uit Strijen en regio ZHZ dat aangeeft hier last van te hebben.

Leefomgeving

De bezorgdheid over de leefomgeving is nagevraagd (zie tabel 2) en ook in 2012 waren inwoners uit Strijen meer bezorgd over wonen in de buurt van industrie/ bedrijven en in de buurt van verontreinigde omgeving dan inwoners in regio ZHZ.

Het percentage inwoners dat ernstige hinder ervaart door geur (riolering, open haard, landbouw/veeteelt, andere bedrijven) is zowel bij volwassenen als ouderen 5% en is lager

dan in regio ZHZ (7% bij volwassenen en 6% bij ouderen).

Het percentage inwoners dat geluidshinder ervaart is even hoog als bij geurhinder. Zowel bij volwassenen als ouderen heeft 5% (ernstig) last van geluidshinder (weg-, trein-, vliegverkeer, bedrijven/ industrie) is bij. Ook hier is in regio ZHZ is het percentage hoger: 7% bij volwassenen en 6% bij ouderen.

Tabel 1 Ziekten en aandoeningen

	Volwassenen		Ouderen	
	Strijen	Regio ZHZ	Strijen	Regio ZHZ
Suikerziekte	6	7	13	16
Beroerte, hersenbloeding, herseninfarct ooit	2	3	4	9
Hartinfarct ooit	2	3	10	10
Een vorm van kanker ooit	7	7	18	18
Een vorm van kanker in afg. 12 mnd	2	2	5	5
Migraine of ernstige hoofdpijn in afg. 12 mnd	20	20	8	7
Hoge bloeddruk in afg. 12 mnd	20	20	44	46
Astma of COPD (chronische bronchitis, longemfyseem) in afg.12 mnd	8	8	11	13
Chronisch eczeem in afg. 12 mnd	4	5	4	4

Tabel 2 Bezorgdheid over de woonomgeving

	Volwassenen		Ouderen	
	Strijen	Regio ZHZ	Strijen	Regio ZHZ
Bezorgd over gezondheid door wonen ...				
... aan een drukke straat	2	3	0	4
... in buurt van zendmast/ antenne	2	3	1	3
... op verontreinigde grond	0	0	0	0
... in buurt van industrie/ bedrijven	9	4	7	4
... in buurt van verontreinigde omgeving	4	2	2	2
... in buurt van hoogspanningskabels	1	2	1	1
... aan route met gevaarlijke stoffen	1	5	0	6
Bezorgd over gezondheid door andere redenen in woonomgeving	7	6	5	6

Meer informatie

Heeft u vragen over deze factsheet, neem dan contact op via het algemene nummer 078-7708500 of info@dienstgezondheidjeugd.nl

